

ב"ה.

פ ת ה ד ב ר

(מכ"ק אדמו"ר זי"ע להוצאה דשנת ה'תשי"ד)**

בזה הננו מו"ל את הספר לקוטי אמרים – תניא אשר
לרבנו הזקן,

בפוטוגרפיה מהתניא דפוס ווילנא שנת תרצ"ז.

על פי בקשת רבים, הדפסנו בהוצאה זו – בסוף הספר –
את ה"מורה שיעור" – שיעורי לימוד התניא כפי שנחלק, על
ידי כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, "לימי השנה,
מראש השנה לחסידות י"ט כסלו עד י"ט כסלו הבא עלינו ועל
כל ישראל אחינו לטובה ולברכה בגשמיות וברוחניות".

כן באו בהוספה לבסוף: (א) מפתח ענינים. (ב) מפתח שמות
ספרים ואנשים. (ג) לוח התיקון. (ד) הערות ותיקונים. (ה) כתבי יד ודפוס
התניא (רשימה קצרה) – ערוכים על ידי הח"מ. (ו) פאקסימיליא של:
1) השער דהוצאה הראשונה של התניא. 2) עמוד מכתב יד התניא מהדורא
קמא אשר קרוב לודאי שזה גוף כתי"ק רבנו הזקן*.

מנחם מענדל בן חנה שניאורסאהן

ערב שבת קדש עשרים במנחם אב ה'תשי"ג.
ברוקלין נ"י.

(* ראה במכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות זה – בספר קיצורים והערות
לספר לקוטי אמרים. בספר זה באו ג"כ: א) קיצורים לתניא חלק ראשון, הגהות
על התניא, המאמר "להבין הקושיא הנזכרת בתחלת ספר התניא", רשימות
הערות וביאורים בפרקים א – כג של התניא, הידועים בשם "ומשביעין אותו".
"ונפש השנית" – כל הנ"ל לכ"ק אדמו"ר הצמח צדק נ"ע. (ב) הערות מכ"ק
אדמו"ר מהורש"ב נ"ע על התניא. (ג) מכתב אודות התניא ורשימה ע"ד
העתקת התניא מכ"ק מו"ח אדמו"ר. (ד) פאקסימיליא מכתב יד התניא וביאור
אודותו מכ"ק מו"ח אדמו"ר. (ה) פאקסימיליא משער התניא דפוס הראשון.

** בהוצאה זו נתקנו כמה מטעיות הדפוס שבהוצאות הקודמות,
בחלקם נכנסו בפנים ובחלקם – בלוח התיקון ובהערות ותיקונים.
כן נדפסו, בפאקסימיליא, כל ארבעת העמודים של הכת"י תניא
מהדורא קמא וביאור כ"ק מו"ח אדמו"ר ע"ד כת"י תניא הנ"ל.

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

שער
ראשון

קובץ
שלשלת האור

היכל
שלישי

ספר

לקוטי אמרים

חלק ראשון

הנקרא בשם

ספר של בינונים

מלוקט מפי ספרים ומפי סופרים קדושי עליון נ"ע מיוסד על פסוק כי קרוב אליך הדבר מאוד בפך ובלבכך לעשותו. לבאר היטב איך הוא קרוב מאד בדרך ארוכה וקצרה בעזה"י.

ונתוסף בו אגרת התשובה מאדמו"ר נ"ע בדרך ארוכה וקצרה כולל כל ענייני התשובה גם אגרת הקודש אשר כתב בכתב ידו הקדושה ולשונו הטהור.

כל אלה חוברו יחדיו תמים מלמעלה עיר וקדיש משמיא נחית

הוא ניהו כ"ק אדמו"ר הגדול הנאון האלקי אור עולם מופת הדור גזר ישראל ותפארתו קדוש ה' מכובד מרנא ורבנא שניאור זלמן נבג"מ.

ועתה הנה היסב התוצאה החדשה והמתקנת בעיון נסרץ כסנואר מעל"ר.

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

סניף: "צמאה", בנייני האומה, ירושלים עיה"ק ת"ו

בקדוש ישראל יגילו לפ"ק

מודעה רבה

על אודות התוצאה החדשה והמתקנת שנעשתה בידיעת והסכמת הרבנים שליט"א נכדי אדמו"ר בעל הצ"צ נ"ע זי"ע.

כגון דא צריך לאודועי ברבים. אשר עלינו להודות לה' כי גבר עלינו הסדו עד כה שזכינו בעזר השי"ת להגיה את האגה"ת והאגה"ק על צד היותר נעלה עד מקום שידו של אדם מנעת בעיון נמרץ ע"י השתדלות עצומה וזריזות יתירה בחיפוש אחר היפוש בכת"י ישנים הנמצאים אצל הרבנים הקדושים שליט"א נכדי אדמו"ר בעל הצ"צ ז"ל נ"ע שיש לסמוך עליהם. ונוסף ע"ז שגם אח"כ ביגיעה עצומה ומתינות גדולה הונף והוברר רבות פעמים לברר וללבן כל דבר עד שבאנו לעומק השוה והמישור לעמוד על דעת חכמים. ובאיזה מקומן זכינו לגוף כתי"ק הנמצאים ת"י הרבנים הנ"ל ואור ה' האיר עינינו להגיה מתוכם גם מעט מן המעט מן השגיאות הנמצאים בהלק"א ושער היחוד והאמונה שבדפוס סלאוויטא נתקנו כעת בעזה"י מלבד אשר בשער היחוד והאמונה הוספנו את ההשלמה מפרק ז'. ועל הטוב זו תורה יזכר לטוב החסיד המפורסם מו"ה משה וויילער ז"ל מקריסלאווא אשר יגע וטרח ומצא הרבה להגיה את האגה"ק וקיבץ על יד על יד רבות ההשמטות מהאגה"ק. וכ"ז היה לנו לעינים למלאכת ההג"ה אשר ממנו לקחנו הרבה. וזכות גדול לו בזה. ואנחנו תפלה אשר פועל ידינו ירצה ה' לשמחת לבב כל הצמאים והתאבים לדבר ה' המה דברי כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נ"ע זי"ע. ויספו ענוים בה' שמחה ואביוני אדם בקדוש ישראל יגילו אכי"ר. והחובה עלי להודיע כי זכות ההדפסה של זה הספר התניא תוצאה חדשה ומתקנת עם כל התיקונים וההוספות שבו, מסרתי להמדפיסים האלמנה והאחים ראם לקנין עולם. ומבלעדם וזולתם אסור לשום אדם להדפיס את הספר התניא הזה שעם התיקונים וההוספות הנ"ל הן בתבנית זה והן בתבנית אחר. וע"ז באתי עה"ח יום א' דחנוכה תר"ס לפ"ק, פה ווילנא. נאם אשר ב"ר מאיר ז"ל שו"ב מניקאלאייעב.

אנחנו הח"מ המדפיסים האלמנה והאחים ראם
 מכרנו את זכות הדפסת ספר התניא תוצאה חדשה
 ומתוקנת דשנת חמשת אלפים ושש מאות וששים לברה"ע
 הלקוחה בידנו מאת ר' אשר ב"ר מאיר גראצמאן שו"ב
 מניקאלאייעב הבא בכח הרבנים הקדושים שליט"א נכדי
 אדמו"ר בעל הצ"צ זצ"ל נבג"מ זי"ע, את הזכות הזאת
 מכרנו עתה לכ"ק אדמו"ר הר"ר שלום דובער שליט"א
 מלויבאוויטש ע"י בא כחו ר' אנשיל אראנאוויטש שי' מפה
 ווילנא לטובת המוסד תומכי-תמימים, ומעתה אין אנו
 רשאים להדפיס את ספר התניא, לא אנחנו ולא באי כחנו,
 או גם מגירא דילן עד סוף העולם, ונוסף להזכות מכרנו
 לכ"ק אדמו"ר שליט"א מלויבאוויטש הנ"ל ע"י בא כחו הנ"ל
 את המאטריצין והפלאטין השייכים להדפסת התניא הנ"ל
 (שמעתה הוא נחשב להונו ורכושו של המוסד הנ"ל)
 והחובה עלינו לתת מקום לכל הנ"ל בבית דפוסנו כל אימת
 שירצה ר' אנשיל הנ"ל הבא בכח אדמו"ר שליט"א, וכ"ז נעשה
 בקגא"ס ובכל תוקף דין תורה ודינא דמלכותא וע"ז באנו
 עה"ח יום ד' כ"ה לחדש תמוז תרס"ט פה ווילנא :

נאום האלמנה והאחים ראם .

הסכמת

הרב החסיד המפורסם איש אלהי קדוש יאמר לו מוהר"ר משולם זוסיל מאניפאלי :
 הרב החסיד המפורסם איש אלהי קדוש יאמר לו מהור"ר יהודא ליב הכהן :

הנה בראותי את הכתנים של הרב האי גאון איש אלקים קדוש וטהור חסיד ועניו אשר מכנר נגלה מסתרו יושב בשבת תחכמוני אלל אדונינו מורינו ורבינו גאון עולם ודלה מים מבאר מים חיים וכעת ישמח ישראל בהגלות דברי קדשו המחובר להביא לבית הדפוס ללמד לעם ה' דרכי קדש כאשר כל אחד יחזה בפנימיות דבריו והמפורסם אין לריך רחיה רק מחשש קלקול הדבר שלא יגרום היזק למדפיסים באפי ליתן תקוף ואזהרה לכל ירים איש את ידו ורגלו לדפוס עד משך חמש שנים מיום דלמטה ושומע לדברי אלה יבוא עליו ברכת עוב הכ"ד המדבר זאת לכבוד התורה היום יום ג' פרעה תבא תקנ"ו לפ"ק .

יהודא ליב הכהן .

המאשרים אי לזאת גתנו בלבינו ליתן הסכמה לכל ירים איש את ידו ואת רגלו לגרום להמדפיסים הנ"ל שום היזק חס ושלוש בהשגת גבול בשום אופן . ואסור לשום אדם לדפוס הספר הנ"ל בלתי ידיעת המדפיסים הנ"ל עד משך חמש שנים רלופים מיום דלמטה ושומע לדברי אלה יבוא עליו ברכת עוב הכ"ד הדורש זאת לכבוד התורה היום יום ג' שנכפל בו כי עוב פ' תבא שנת פדותינו לפ"ק .

הקטן משולם זוסיל מאניפאלי .

הרבנים שי' בני הגאון המחבר ז"ל נ"ע.

היות שהוסכם אצלינו ליתן רשות והרמנא להעלות על מכבש הדפוס לזכרון לבנ"י כתוב דברי יושר ואמת דברי אלקים חיים של א"א מו"ר ז"ל כתובים בכתב ידו הקדושה בעצמו ולשונו הקדוש שכל דבריו כגחלי אש בוערות ילהיבו הלבבות לקרבן לאביהן שבשמים, ובשם אגרת הקדש נקראו שרובם היו אגרת שלוח מאת כ"ק להורות לעם ה' הדרך ילכו בה והמעשה אשר יעשון ומחמת שבכמה מקומות הציב לו ציונים בס' לקוטי אמרים שלו וד"ת עניים במקום אחד ועשירים במ"א ומה גם בשביל דבר שנתחדש בו קונטרס אחרון על איזה פרקים אשר כתב בעת חיבורו הס' לק"א פלפול ועיון עמק על מאמרי זהר וע"ה ופע"ה שנראים כסותרים זא"ז וברוח מבינתו מישבם כל דיבור על אופניו שכתב בלק"א ראו ראינו שראוי ונכון לחברם עם ספר לקוטי אמרים ואגה"ת של כ"ק א"א מו"ר ז"ל. אי לזאת באנו להטיל גדא רבה וגורת נח"ש דרבנן דלית לה אסוותא שלא ירים איש את ידו להדפיס כתבניתם או זה בלא זה משך חמשה שנים מיום דלכטה ברם כגון דא צריך לאודועי שבעו"ה ספו תמו כתבי ידו הקדושה בעצמו אשר היו בדקדוק גדול לא חסר ולא יתר אות א' ולא נשאר כ"א זה המעט מהרבה אשר נלקטו אחד לאחד מהעתקות המפוזרים אצל התלמידים ואם המצא תמצא איזה טעות שגיאות מי יבין ימצא הטעות דמוכח מטעות סופר והכוונה תהיה ברורה:

נאום דוב בער בא"א מו"ר הגאון החסיד קדוש ישראל
מרנא ורבנא שניאור זלמן ז"ל נבג"מ.

ונאום חיים אברהם בא"א מו"ר הגאון החסיד מרנא
ורבנא שניאור זלמן זצ"ל נבג"מ.

ונאום משה בא"א מו"ר הגאון החסיד שניאור
זלמן ז"ל נבג"מ.

הקדמת המלקט

והיא אגרת השלוחה לכללות אנשי שלומינו יצ"ו :

אליכם אישים אקרא שמעו אלי רודפי צדק מבקשי ה' וישמע
אליכם אלקים למגדול ועד קטן כל אנ"ש דמדינתינו
וסמוכות שלה איש על מקומו יבוא לשלום וחיים עד העולם
נמ"ו אכ"ר :

הנה מודעת זאת כי מרגלא בפומי דאינשי בכל אנ"ש לאמר כי
אינה דומה שמיעת דברי מוסר לראייה וקריאה בספרים
שהקורא קורא לפי דרכו ודעתו ולפי השגת ותפיסת שכלו
באשר הוא שם ואם שכלו ודעתו מכולבלים ובחשיכה יתהלכו
בעבודת ה' בקושי יכול לראות את האור כי טוב הגנוז
בספרים אף כי מתוק האור לעינים ומרפא לנפש ובר מן דין
הנה ספרי היראה הבנויים ע"פ שכל אנושי בוודאי אינן שוין
לכל נפש כי אין כל השכלים והדעות שוות ואין שכל אדם
זה מתפעל ומתעורר ממה שמתפעל שכל חבירו וכמו שארז"ל
גבי ברכת חכם הרזים על ששים ריבוא מישראל שאין
דעותיהם דומות זו לזו וכו' וכמ"ש הרמב"ן ז"ל במלחמות שם
בפירוש הספרי גבי יהושע שנאמר בו איש אשר רוח בו שיכול
להלך נגד רוחו של כל אחד ואחד וכו'. אלא אפילו בספרי
היראה אשר יסודותם בהררי קודש מדרשי חז"ל אשר רוח ה'
דבר בם ומלתו על לשונם ואורייתא וקב"ה כולא חד וכל
ששים רבוא כללות ישראל ופרטיהם עד ניצוץ קל שבקלים
ופחותי הערך שבעמינו ב"י כולהו מתקשראן באורייתא
ואורייתא היא המקשרת אותן להקב"ה כנודע בזה"ק הרי זה
דרך כללות לכללות ישראל ואף שניתנה התורה לידרש בכלל
ופרט ופרטי פרטות לכל נפש פרטית מישראל המושרשת בה
הרי אין כל אדם זוכה להיות מכיר מקומו הפרטי שבתורה :
והנה אף בהלכות איסור והיתר הנגלות לנו ולבנינו מצאנו ראינו
מחלוקת תנאים ואמוראים מן הקצה אל הקצה ממש ואלו
ואלו דברי אלהים חיים לשון רבים על שם מקור החיים
לנשמות ישראל הנחלקות דרך כלל לשלשה קוין ימין ושמאל
ואמצע

ואמצע שהם חסד וגבורה וכו' ונשמות ששרשן ממדת חסד
הנהגתן גם כן להטות כלפי חסד להקל כו' כנודע וכ"ש וק"ו
בהנסתרות לה' אלהינו דאינון דחילו ורחימו דבמוחא ולבא דכל
חד וחד לפום שיעורא דיליה לפום מה דמשער בליביה כמ"ש
בזה"ק על פסוק נודע בשערים בעלה וגו' :

אך ביודעי ומכירי קאמינא הם כל אחד ואחד מאנ"ש
שבמדינותינו וסמוכות שלה אשר היה הדבור של חיבה
מצוי בינינו וגילו לפני כל תעלומות לבם ומוחם בעבודת ה'
התלויה בלב אליהם תטוף מלתי ולשוני עט סופר בקונטריסים
אלו הנקראים בשם לקוטי אמרים מלוקטים מפי ספרים ומפי
סופרים קדושי עליון נשמתם עדן המפורסמים אצלנו וקצת
מהם נרמזין להכימין באגרות הקדש מרבותינו שבאה"ק
תוכב"א . וקצתם שמעתי מפיהם הקדוש בהיותם פה עמנו
וכולם הן תשובות על שאלות רבות אשר שואלין בעצה כל
אנ"ש דמדינתנו תמיד כל אחד לפי ערכו לשית עצות בנפשם
בעבודת ה' להיות כי אין הזמן גרמא עוד להשיב לכל אחד
ואחד על שאלתו בפרטות וגם השכחה מצויה על כן רשמתי
כל התשובות על כל השאלות למשמרת לאות להיות לכל אחד
וא' לזכרון בין עיניו ולא ידחוק עוד ליכנס לדבר עמי ביחידות
כי בהן ימצא מרגוע לנפשו ועצה נכונה לכל דבר הקשה עליו
בעבודת ה' ונכון יהיה לכו בטוח בה' גומר בעדינו : ומי
שדעתו קצרה להבין דבר עצה מתוך קונטריסים אלו יפרש
שיחתו לפני הגדולים שבעירו והם יבוננוהו ואליהם בקשתי
שלא לשום יד לפה להתנהג בענוה ושפלות של שקר ה"ו
וכנודע עונש המר על מונע בר וגודל השכר ממאמר רז"ל
ע"פ מאיר עיני שניהם ה' כי יאיר ה' פניו אליהם אור פני
מלך חיים . ומחיה חיים יזכנו ויחינו לימים אשר לא ילמדו
עוד איש את רעהו וגו' כי כולם ידעו אותי וגו' כי מלאה
הארץ דעה את ה' וגו' אכ"ר :

והנה אחר שנתפשטו הקונטריסים הנ"ל בקרב כל אנ"ש הנ"ל
בהעתקות רבות מידי סופרים שונים ומשונים הנה ע"י

ריבוי ההעתקות שונות רבו כמו רבו הט"ס במאוד מאוד ולזאת נדבה רוחם של אנשים אפרתים הנקובים הנ"ל מע"ל לטרוח בגופם ומאודם להביא את קונטריסים הנ"ל לבית הדפוס מנוקים מכל סיג וט"ס ומוגהים היטב ואמינא לפעלא טבא יישר חילא ולהיות כי מקרא מלא דבר הכתוב ארור מסיג גבול רעהו וארור בו קללה בו נידוי ח"ו וכו' ע"כ כיהודה ועוד לקרא קאתינא למשדי גודא רבא על כל המדפיסים שלא להדפיס קונטריסים הנ"ל לא על ידי עצמן ולא על ידי גירא דילהון בלתי רשות הנקובים הנ"ל משך חמש שנים מיום כלות הדפוס ולשומעים יונעם ותבא ברכת טוב כה דברי המלקט ליקוטי אמרים הנ"ל :

ליקוטי ספר של בינונים אמרים ה

פרק א תניא [בספ"ג דנדה] משביעים אותו

תהי צדיק ואל תהי רשע ואפי' כל

העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע וצריך להבין דהא תנן [אבות פ"ב] ואל תהי רשע בפני עצמך וגם אם יהיה בעיניו כרשע ירע לבבו ויהיה עצב ולא יוכל לעבו' ה' בשמחה ובטוב לבב ואם לא ירע לבבו כלל מזה יכול לבוא לידי קלות ח"ו. אך הענין כי הנה מצינו בגמרא ה' חלוקות. צדיק וטוב לו צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו ובינוני. ופירשו בגמרא צדיק וטוב לו צדיק גמור צדיק ורע לו צדיק שאינו גמור וברעיא מהימנא פ' משפטים פי' צדיק ורע לו שהרע שבו כפוף לטוב וכו' ובגמרא ספ"ט דברכות צדיקים יצ"ט שופטין כו' רשעים יצה"ר שופטין בינונים זה וזה שופטין וכו' אמר רבה כגון אנא בינוני א"ל אביי לא שביק מר חיי לכל בריה וכו' ולהבין כל זה באר היטב וגם להבין מה שאמר איוב [ב"ב פ"א] רבש"ע בראת צדיקי' בראת רשעי' כו' והא צדיק ורשע לא קאמר. וגם להבין מהות מדרגת הבינוני שבודאי אינו מחצה זכיות ומחצה עונות שא"כ איך טעה רבה בעצמו לומר שהוא בינוני ונודע דלא פסיק פומיה מגירסא עד שאפי' מלאך המות לא היה יכול לשלוט בו ואיך היה יכול לטעות במחצה עונות ח"ו. ועוד שהרי בשעה שעושה עונות נקרא רשע גמור [ואם אח"כ עשה תשובה נקרא צדיק גמור] ואפילו העובר על איסור קל של דברי סופרים מקרי רשע כדאיתא בפ"ב דיבמות ובפ"ק דנדה ואפילו מי שיש בידו למחות ולא מיחה נק' רשע [בפ"ו דשבועו] וכ"ש וק"ו במבטל איזו מ"ע שאפש' לו לקיימה כמו כל שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק שעליו